

1. Lebegőpontos számok és tulajdonságai

1. Lebegőpontos számok és tulajdonságai.

- a) Ismertesse a lebegőpontos számábrázolás modelljét, és definiálja a gépi számokat. Nevezze meg és számítsa ki a számhalmaz nevezetes mennyiségeit (elemszám, M_∞ , ε_0). Szemléltesse a halmaz elemeit számegyenesen. Adjon meg két példát a véges szám-ábrázolásból fakadó furcsaságokra.

1. Definiálja a gépi számok halmazát (a tanult modellnek megfelelően)!

Adja meg a normalizált lebegőpontos szám alakját!

Az $a = \pm m 2^k$, ($m = \sum_{i=1}^t m_i 2^{-i}$, $m_i \in \{0, 1\}$, $m_1 = 1$, $t \in \mathbb{N}$, $k \in \mathbb{Z}$) számot normalizált lebegőpontos számnak nevezzük, ahol m a mantissza, t a mantissza hossza, k a karakterisztika. Jelölése: $a = \pm [m_1 \dots m_t | k]$.

Gépi számok halmaza: $M = M(t, k^-, k^+)$

$$M(t, k^-, k^+) := \left\{ a = \pm m 2^k \mid m = \sum_{i=1}^t m_i 2^{-i}, m_i \in \{0, 1\}, m_1 = 1, k^- \leq k \leq k^+ \right\} \cup \{0\}.$$

2. Írja le a gépi számhalmaz nevezetes számait!

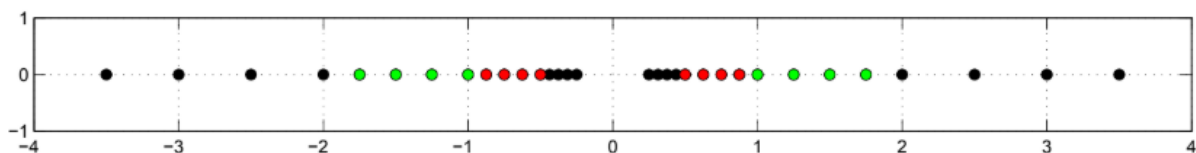
A legnagyobb pozitív szám: $M_\infty = +[11 \dots 1 | k^+] = (1 - \frac{1}{2^t}) 2^{k^+}$

A legkisebb pozitív szám: $\varepsilon_0 = [10 \dots 0 | k^-] = \frac{1}{2} 2^{k^-}$

A számábrázolás relatív pontossága: $\varepsilon_1 = \underbrace{[10 \dots 01 | 1]}_{1 \text{ rákövetkezője}} - \underbrace{[10 \dots 00 | 1]}_1 = \frac{1}{2^t} 2^1 = 2^{1-t}$

$$|M| = 2 \cdot 2^{t-1} \cdot (k^+ - k^- + 1) + 1$$

$$M(3, -1, 2)$$

Mennyi $\sin(\pi)$ értéke?

1.224646799147353e-016

Mennyi $\sqrt{2017} - \sqrt{2016}$ értéke?

Más alakban is számolható:

$$\begin{aligned}\sqrt{2017} - \sqrt{2016} &= (\sqrt{2017} - \sqrt{2016}) \cdot \frac{\sqrt{2017} + \sqrt{2016}}{\sqrt{2017} + \sqrt{2016}} = \\ &= \frac{2017 - 2016}{\sqrt{2017} + \sqrt{2016}} = \frac{1}{\sqrt{2017} + \sqrt{2016}}.\end{aligned}$$

Próbáljuk ki mindkét számolási módot!

0.011134504483941

0.016926965158418